

Podręczny atlas

dawnych odmian gruszy, śliwy, czereśni i wiśni

Grzegorz Hodun, Małgorzata Hodun

**Podręczny atlas
dawnych odmian
gruszy, śliwy, czereśni i wiśni**

Grzegorz Hodun, Małgorzata Hodun

Bojka

syn. Beurré de Beuck, Beuckes Butterbirne

Pochodzenie: odmiana niemiecka.

Owoce: średniej wielkości lub nieco większe (120–160 g), jajowate lub stożkowatojajowate, zielonkawożółte, zwykle ordzawione (częściej przy kielichu niż na całej powierzchni), niekiedy z małym, delikatnym, czerwonawobrązowym rumieńcem. Szypułka umiarkowanie gruba, zwykle o długości 25–35 mm. Kielich średniej wielkości, otwarty.

Miąższ owoców: kremowy, soczysty, drobnoziarnisty, kwaskowatosłodki.

Dojrzewanie owoców: koniec VIII lub 1. dekada IX.

Drzewa: duże o luźnych, szerokostożkowatych koronach i lekko przewieszających się pędach. Umiarkowanie wczesnie rozpoczynają owocowanie i później dają corocznie średnio obfite plony. Na choroby są mało podatne, na mróz wytrzymałe.

Faworytka

syn. Klapsa, Favorite de Clapp, Clapp's Favourite, Clapps Liebling, Clapps Lieblingsbirne

Pochodzenie: amerykańska odmiana wyhodowana przed 1860 rokiem.

Owoce: duże (170–180 g), szerokostożkowate, rzadziej szerokojajowate, żółtawozielone z dość rozległym, mniej lub bardziej intensywnym, brązowoczerwonym rumieńcem, pomarańczowoczerwonym na dobrze dojrzałych gruszkach. Szypułka bardzo gruba, o długości około 25 mm. Kielich średniej wielkości, półotwarty.

Miąższ owoców: kremowobiały, soczysty, drobnoziarnisty do masłowego w gruszkach w pełni dojrzałych, kwaskowatosłodki.

Dojrzewanie owoców: 2. dekada VIII.

Drzewa: duże o luźnych, szerokostożkowatych koronach, z przewieszającymi się pędami. Późno rozpoczynają owocowanie, ale potem dają w miarę regularnie stosunkowo obfite plony. Na parcha są nieco podatne, na mróz dostatecznie wytrzymałe.

Hedelfińska

syn. Hedelfinger, Hedelfinger Riesenkirsche, Edelfinger, Wahlerkirsche, Erdbeerkirsche, Hertemer, Rote Firstler, Schöne von Aaren

Pochodzenie: niemiecka odmiana powstała w połowie XIX wieku.

Owoce: średniej wielkości (7–8 g), jajowate wydłużone, ścięte przy wierzchołku i spłaszczone po stronie brzusznej, brązowociemnoczerwone do prawie czarnych, lekko błyszczące. Szypułka najczęściej cienka, o długości 35–40 mm. Pestka umiarkowanie duża, wydłużona, o jajowatych licach.

Miąższ owoców: ciemnoczerwony, dość soczysty, stosunkowo zwięzły (prawie chrząstkowy), kwaskowatosłodki; sok ciemnoczerwony.

Dojrzewanie owoców: 1. dekada VII, tj. 5. tydzień dojrzewania czereśni. Owoce są mało wrażliwe na pęknięcie.

Drzewa: początkowo duże o wzniesionym pokroju, z czasem średnio duże o szerokokulistych koronach. Zaczynają owocować dość późno, ale później dają regularnie obfite plony. Są umiarkowanie wytrzymałe na mróz i średnio podatne na raka bakteryjnego.

Różowa Wielka

syn. Sercówka, Sercówka Jasna

Pochodzenie: odmiana nieznanego pochodzenia.

Owoce: średniej wielkości (6–7,5 g), sercowate wydłużone, białawożółte, na ogół z dużym, różowym lub różowoczerwonym rumieńcem. Szypułka umiarkowanie gruba, zwykle o długości 35–40 mm. Pestka średniej wielkości, wydłużona, lekko spłaszczona, o jajowatych licach.

Miąższ owoców: kremowobiały, soczysty, miękki, słodkawy; sok bezbarwny.

Dojrzewanie owoców: 2. połowa VI, tj. 3. tydzień dojrzewania czereśni. Owoce łatwo się odgniatają.

Drzewa: duże o szerokostożkowatych, luźnych koronach, z mocnymi konarami. Stosunkowo wcześnie wchodzi w owocowanie i później każdego roku dają obfite plony. Są dość wytrzymałe na mróz i generalnie mało podatne na choroby.

Szklanka Wielka

Pochodzenie: odmiana nieznanego pochodzenia.

Owoce: średniej wielkości (5–5,5 g), większe niż u innych szklanek, kuliste lekko spłaszczone, pomarańczowoczerwone. Szypułka umiarkowanie gruba, o długości 30–40 mm. Pestka mała, krótka, o okrągłych licach.

Miąższ owoców: kremowy, soczysty, stosunkowo miękki, kwaskowaty; sok bezbarwny.

Dojrzewanie owoców: 3. dekada VI. Owoce mogą pozostać na drzewie kilka dni dłużej niż się zaleca.

Drzewa: duże, początkowo o koronach szerokostożkowatych, później kulistych, zatracających przewodnik i niekiedy lekko się zagęszczających. Zaczynają owocować dość wcześnie. Plony dają zwykle corocznie, w młodym wieku umiarkowanie obfite, w starszym obfite. Są średnio podatne na drobną plamistość liści drzew pestkowych i wytrzymałe na mróz (czasami wiosenne przymrozki mogą uszkadzać zawiązki owoców).

Lowanka

syn. Belle de Louvain, Schöne von Löven

Pochodzenie: odmiana belgijska.

Owoce: duże do bardzo dużych (50–70 g), najczęściej jajowate, ciemnoczerwone z dość mocnym, fioletowoniebieskim nalotem. Szypułka gruba, o długości około 15 mm. Pestka duża, wydłużona.

Miąższ owoców: żółtawozielony, soczysty, stosunkowo zwięzły (w dobrze dojrzałych śliwkach miękkie), kwaskowato-słodki, częściowo zrosnięty z pestką.

Dojrzewanie owoców: 2. dekada VIII. Owoce dojrzewają nierównomiernie. W pełni dojrzałe szybko opadają.

Drzewa: duże, początkowo o koronach stożkowatych wyniosłych, później stożkowatych nieco rozłożystych. Wczesnie rozpoczynają owocowanie. Plonują średnio obficie, ale w miarę regularnie. Są mało podatne na szarkę, wrażliwe na moniliozę i niezbyt wytrzymałe na mróz.

Węgierka Łowicka

Pochodzenie: odmiana polska.

Owoce: małe do średniej wielkości (28–36 g), eliptyczne lub jajowate, brązowogranatowe z intensywnym, niebieskim nalotem i wyraźną bruzdą. Szypułka cienka, o długości 17–22 mm. Pestka niezbyt duża, eliptyczna.

Miąższ owoców: złotawozielonkawy, soczysty, zwięzły, kwaskowatosłodki, całkowicie odchodzący od pestki.

Dojrzewanie owoców: 2. lub 3. dekada VIII. Owoce można zebrać później, ponieważ nawet w pełni dojrzałe nie opadają.

Drzewa: dość duże o kulistych koronach i pędach przewieszających się pod ciężarem owoców. Wcześnie wchodzi w owocowanie. Plonują bardzo obficie, w młodym wieku corocznie, w starszym często co drugi rok. Są średnio wytrzymałe na mróz i podatne na szarękę. Przy nadmiernym plonowaniu wymagają cięcia poprawiającego wyrastanie owoców.